

Metodologia nauk społecznych - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metodologia nauk społecznych
Kod przedmiotu	14.0-WP-SOCD-MNS
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Socjologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Justyna Nyćkowiak

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę
Wykład	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zaznajomienie studentów z funkcjami nauki, specyfiką badań społecznych, procesem kształtowania się różnych sposobów poznania naukowego i ideału wiedzy naukowej, założeniami badań ilościowych i jakościowych. Opanowanie przez studentów umiejętności projektowania własnych badań naukowych, doboru adekwatnego do celu badań paradygmatu, umiejętności doboru lub konstruowania narzędzi badawczych.

Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych pojęć metodologicznych.

Zakres tematyczny

Zakres tematyczny wykładów

1. Różne rodzaje praktyk społecznych, funkcje nauki, współczesna klasyfikacja nauk, źródła wiedzy, wiedza naukowa i potoczna. Pojęcie teorii naukowej, prawa nauki, generalizacje historyczne.
2. Scjentyzm i pozytywistyczna koncepcja nauki; założenia współczesnego konstruktywizmu; konstruktywizm jako orientacja metodologiczna w badaniach socjologicznych.
3. Status nauk humanistycznych i osobliwości nauk społecznych. Ideał socjologii niezaangażowanej w wartości oraz obecność wartości w uprawianiu nauki; pojęcie prawdy w nauce.
4. Paradygmaty w naukach społecznych.
5. Składniki tekstów naukowych: pojęcia, definicje, hipotezy.

Zakres tematyczny ćwiczeń

1. Etapy procesu naukowego.
2. Planowanie i realizacja badań socjologicznych.
3. Konceptualizacja, operacjonalizacja, metody badawcze.
4. Cel badań, problemy badawcze, hipotezy, zmienne, wskaźniki.
5. Konstruowanie narzędzi badawczych do poszczególnych typów badań - wprowadzenie.

Metody kształcenia

Wykład z prezentacją multimedialną;

Ćwiczenia z formułowania hipotez, konstruowania planu badań i narzędzi badawczych; praca z tekstem źródłowym, dyskusja, zastosowanie mobilnych metod edukacji w formie gier symulacyjnych.

e-learning, blended learning

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student umie rozpoznac cechy interpretacji socjologicznej odróżniającej ją od interpretacji przeprowadzonej na gruncie pokrewnych nauk społecznych (np. psychologii, ekonomii, itp.); umie sformułować hipotezy dotyczące uwarunkowań społecznych, kulturowych i indywidualnych (cech osobowych jednostek).	• K_U04	• projekt	• Ćwiczenia
Student zna i potrafi wskazać zastosowania różnorodnych stanowisk metodologicznych służących do poznania naukowego w socjologii, ma świadomość konsekwencji metodologicznych wyborów i wie w jaki sposób zinterpretować uzyskane wyniki	• K_W08	• kolokwium	• Wykład
Student jest otwarty na wykorzystanie różnych perspektyw teoretycznych i metodologicznych dotyczących zjawisk społecznych.	• K_K02	• kolokwium • projekt	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Warunki zaliczenia wykładu:

Zaliczenie na ocenę w formie kolokwium pisemnego.

Warunki zaliczenia ćwiczeń:

Przygotowanie projektu procesu badawczego na wybrany temat. Zgodność z tematem, poprawna struktura pracy, język, rzetelność, samodzielność wykonania pracy, odpowiedni dobór literatury przedmiotu. Ocenę z ćwiczeń stanowić będzie ocena z przygotowanego projekt

Ocena końcowa z przedmiotu to średnia arytmetyczna ocen z ćwiczeń i wykładu.

Literatura podstawowa

1. Amsterdamski S., Między historią a metodą. Spory o racjonalność nauki, Wydawnictwo PIW, Warszawa 1983.
2. Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003.
3. Elementy koncepcji badawczej i założenia metodologiczne, Krzysztof Lisowski, Młodzież w czasach nieufności. Studenci zielonogórcy o sobie i innych / red. nauk. Maria Zielińska, Dorota Szaban . - Zielona Góra: Fundacja Obserwatorium Społeczne Inter Alia, 2016 - s. 16–23.
4. Hajduk E., Hipoteza w badaniach społecznych, Wydawnictwo WSP, Zielona Góra 1998.
5. Lubuski Sondaż Społeczny - założenia, cele i problemy badań zachodniego pogranicza, [Krzysztof Lisowski](#), Transgraniczność w perspektywie socjologicznej. Pogranicza Polski w integrującej się Europie / pod red. nauk. Marii Zielińskiej, Beaty Trzop, Krzysztofa Lisowskiego . - Zielona Góra: Lubuskie Towarzystwo Naukowe, 2007 - s. 349–353.
6. Metodologiczne problemy w badaniach pokoleń. Wybrane zagadnienia, [Maria Zielińska](#), [Dorota Szaban](#), Rocznik Lubuski: zrozumieć społeczeństwo, zrozumieć pokolenia. Młodzież, młodość i pokoleniowość w analizach socjologicznych . - 2011, Tom 37, część 2, s. 33–47
7. Nowak S., Metodologia badań społecznych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1985.
8. Ossowski S., O osobliwościach nauk społecznych, wyd. 4, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2001;
9. Sady W, Spór o racjonalność naukową od Poincarégo do Laudana; Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej. Wydawnictwo „Funna”, Wrocław 2000.
10. Zybertowicz A, Konstruktywizm jako orientacja metodologiczna w badaniach społecznych, „ASK”. Społeczeństwo, Badania, Metody”, nr 8,/1999, ss. 7-28.

Literatura uzupełniająca

1. Kotarbiński T., Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1986.
2. Kryzys i schizma: antysocjentystyczne tendencje w socjologii współczesnej, wyboru dokonał i wstępem opatrzył Edmund Mokrzycki, T. 1 i 2, Wydawnictwo PIW, Warszawa 1984.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Justyna Nyćkowiak (ostatnia modyfikacja: 26-04-2022 10:25)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ